

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Colleges van Burgemeester en Wethouders
I.a.a.
Directeuren/Hoofden Sociale Zaken
UWV
SVB
Sw-bedrijven

**Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving**

Afdeling Ontwikkeling en
Samenwerking SUWI

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
2013-0000146313

Datum 19 december 2013
Betreft Verzamelbrief gemeenten 2013 - 3

In deze Verzamelbrief informeer ik u over ontwikkelingen en actualiteiten op het gebied van het SZW-beleid.

Met haar rapport 'De burger bediend in 2013' signaleert de Inspectie SZW een ernstig tekort in de beveiliging van Suwinet bij gemeenten. In deze Verzamelbrief ga ik in op de maatregelen die ik hierin neem. Daarnaast is informatie opgenomen naar aanleiding van het signaal door de Inspectie SZW over bestuurskracht gemeenten werk en inkomen.

In overeenstemming met de al eerder uitgezonderde eenmalige uitkering ingevolge de Uitkeringswet tegemoetkoming twee tot vijfjarige diensttijd veteranen van de middelentoets in de Wwb, heb ik besloten ook de Regeling Ereschulden met terugwerkende kracht uit te zonderen van de middelentoets in de Wwb. De Regeling Wwb zal hierop zo spoedig mogelijk worden aangepast.

Over de stand van zaken omtrent het wetsvoorstel Participatiewet vindt u informatie in paragraaf 1.

Omtrent armoede en schuldhulpverlening zijn diverse paragrafen opgenomen, met informatie over de armoede- en schuldenestafette, het Fonds voor Urgente Noden, een toelichting op het begrip notoire wanbetalers en bijzondere bijstand en kosten bewindvoering. Het wetsvoorstel wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap is op 15 oktober jl. door de Eerste Kamer aanvaard en kan daarmee op 1 januari 2014 in werking treden.

Voor een volledig overzicht verwijs ik u naar de inhoudsopgave bij deze Verzamelbrief. Langs deze weg wil ik u fijne feestdagen toewensen en ik wil graag onze goede samenwerking in 2014 voortzetten!

Met hartelijke groet,
De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Jetta Klijnsma

Inhoudsopgave

1. Participatiewet, stand van zaken
2. Rapport Inspectie SZW over Regierol gemeenten bij regionaal arbeidsmarktbeleid
3. Rapport over signaal sanctie en incasso
4. Ministeriële regeling verrekening boete bij recidive
5. Terugwerkende kracht bij verlening van langdurigheidstoeslag
6. Toelichting begrip 'notoire wanbetalers' uit de Invorderingswet 1990
7. Bijzondere bijstand en kosten bewindvoering
8. 'Armoede- en schuldenestafette'; leren van elkaar
9. Woningbezitters versus huurders bij de schuldhulpverlening
10. Fonds voor Urgente Noden
11. Tegemoetkoming slachtoffers seksueel misbruik
12. Taalonderwijs en arbeidsmigranten
13. Brochure "Nieuw in Nederland Europese arbeidsmigranten"
14. IJkpunten voor gemeenten
15. Kansen onderkant arbeidsmarkt door terughalen productiewerk
16. Ontheffing van arbeids- en re-integratieverplichtingen
17. Regionale aanpak jeugdwerkloosheid
18. Bijdrage in voorbereidingskosten ESF-programma 2014-2020
19. Programma Effectiviteit & Vakmanschap
20. Stage of werk (met bijlage)
21. Eenmalige uitkering regeling ereschulden en middelentoets WWB
22. Bestuurskracht gemeenten werk en inkomen
23. Beveiliging Suwinet gemeenten

**Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving**
Afdeling Ontwikkeling en
Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

1. Stand van zaken Participatiewet

Op 2 december is de wetgeving voor de Participatiewet naar de Tweede Kamer toegestuurd. Het wetsvoorstel invoering Participatiewet vindt u [hier](#). Op het Gemeenteloket SZW staat een infoblad met de hoofdpunten van de Participatiewet. Deze vindt u [hier](#).

Tegelijk met de wetgeving is ook een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin de Tweede Kamer wordt geïnformeerd over een aantal andere onderwerpen die met de Participatiewet en het quotum te maken hebben. Deze brief aan de Tweede Kamer vindt u [hier](#). Deze brief is een invulling van een aantal toezeggingen aan de Tweede Kamer die tijdens het Algemeen Overleg van 10 oktober 2013 zijn gedaan. Het verslag van dit overleg vindt u [hier](#).

Andere stukken die inmiddels beschikbaar zijn, zijn de brief van 30 augustus met de antwoorden op Kamervragen en de brief van 13 september over de uitvoering van het sociaal akkoord. Deze stukken vindt u respectievelijk [hier](#) en [hier](#).

2. Rapport Inspectie SZW over Regierol gemeenten bij regionaal arbeidsmarktbeleid

Deze zomer is het door de Inspectie SZW opgestelde rapport "Regierol gemeenten bij regionaal arbeidsmarktbeleid" aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. De inspectie heeft aan de hand van netwerkanalyses in drie van de 35 arbeidsmarktregio's (Zuid-Limburg, West-Brabant en Midden-Gelderland) en door middel van literatuuronderzoek onderzocht hoe gemeenten invulling geven aan de regierol op de regionale arbeidsmarkt. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in 2012. Doel van het onderzoek was om betrokken partijen, van landelijk tot lokaal niveau,

handvatten te verschaffen waarmee regionaal arbeidsmarktbeleid, en de uitvoering ervan, kan worden bevorderd.

De inspectie constateert dat er beperkte vooruitgang is geboekt in de regionale samenwerking. Economische zaken en sociale zaken opereren gescheiden en hebben contact met verschillende partners in de regio. Dit is volgens de inspectie een belangrijke oorzaak van de relatief beperkte voortgang in de samenwerking op het gebied van regionaal arbeidsmarktbeleid. Gemeenten werken volgens de inspectie vooral samen met de partijen binnen de keten van werk en inkomen en niet met werkgevers en onderwijsinstellingen. De inspectie constateert dat de centrumgemeenten in de 35 arbeidsmarktregio's de regierol inmiddels wel hebben opgepakt.

De Participatiewet stelt gemeenten in staat een samenhangende aanpak te ontwikkelen voor mensen die niet zonder ondersteuning op de arbeidsmarkt kunnen participeren. Een dergelijke integrale aanpak veronderstelt samenwerking en afstemming met de daarvoor benodigde partijen, natuurlijk met UWV maar ook het onderwijs, (leer)bedrijven en omliggende gemeenten en sociale partners.

De regionale aanpak wordt ook via andere initiatieven gestimuleerd.

Er zijn extra middelen ingezet voor de regionale aanpak van jeugdwerkloosheid en voor verdere samenwerking in de arbeidsmarktregio's tussen gemeenten, UWV en de uitzendbranche. Ook wordt samen met het ministerie van Economische Zaken bezien hoe de regionale werkpleinen van werk en inkomen verbonden kunnen worden met de ondernemerspleinen.

Het rapport van de inspectie is uitdagend voor alle betrokken partijen. Diverse belemmeringen zullen aangepakt moeten worden om tot een beter functionerend regionaal arbeidsmarktbeleid te komen. Alle partijen dienen hieraan hun steentje bij te dragen. Naast de toenemende intergemeentelijke samenwerking in het sociaal domein vind ik juist ook de samenwerking binnen gemeenten tussen sociale zaken en economische zaken van belang, want daar zijn vele contacten met bedrijven en dus kansen voor werkgelegenheid. Ik ga ervan uit dat gemeenten alles in het werk stellen om te komen tot een meer adequaat regionaal arbeidsmarktbeleid. Niet omdat regionale samenwerking als zodanig het doel is, maar omdat we alleen door samen te werken echt iets kunnen betekenen voor diegenen die momenteel nog aan de kant staan.

3. Rapport Inspectie SZW "Over signaal, sanctie en incasso"

Op 8 juli jl. is het rapport van de Inspectie SZW "Over signaal, sanctie en incasso" aangeboden aan het parlement. Het onderzoek geeft een beeld van de uitvoeringspraktijk met betrekking tot de handhaving van de inlichtingenplicht, zoals deze in 2012 (vóór invoering van de Fraudewet) bij UWV, SVB en gemeenten bestond. De inspectie zal het onderzoek in 2014 herhalen om vast te stellen of de uitvoeringsorganisaties de door de Fraudewet tot doel gestelde aanscherping van het sanctiebeleid hebben gerealiseerd.

Bij de onderzochte twaalf gemeenten constateert de Inspectie onderlinge verschillen op de onderzochte onderdelen, vooral waar het incasso van verwijtbare bijstandsvorderingen betreft.

Gezien de bevindingen van de inspectie en de invoering van de Fraudewet is het opportuun om te wijzen op het belang van het incasseren van

**Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving**

Afdeling Ontwikkeling en
Samenwerking SUWI

Datum

19 december 2013

Onze referentie

2013-0000146313

fraudevorderingen. Er is op dit punt ruimte om de effectiviteit van de handhavingsinspanningen te vergroten. Naast een snelle reactie op gesignaleerde overtreding en sanctionering draagt een optimale incasso als integraal deel van de handhaving bij aan een betere naleving. Terugvordering is een lastig en arbeidsintensief proces. Voor optimalisering van de mogelijkheden van een gerichte aanpak is in samenwerking met een aantal gemeenten de handreiking voor een effectiever en efficiënter terugvorderingsbeleid "Terugvordering op Maat" gemaakt (2011). Deze handreiking biedt gemeenten handvatten om het terugvorderingsbeleid per doelgroep in te richten. Deze handreiking vindt u [hier](#).

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

4. Ministeriële regeling verrekening boete bij recidive

De ministeriële regeling verrekening boete bij recidive, die de vrijlating regelt van een deel van de uitkering in geval de recidiveboete volledig met de uitkering wordt verrekend, is gepubliceerd in de Staatscourant. De vrijlating is bedoeld ter compensatie van het verlies van inkomensafhankelijke toeslagen.

Als een uitkeringsgerechtigde voor de tweede keer in vijf jaar tijd een boete heeft gekregen, dan wordt deze boete verrekend met zijn/haar uitkering. Dat kan betekenen dat er een bepaalde periode geen uitkering meer door UWV/SVB wordt betaald. Als een uitkeringsgerechtigde (en zijn/haar partner) onvoldoende eigen inkomsten of eigen vermogen heeft, dan kan deze persoon in die periode in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering. Ontvangt de uitkeringsgerechtigde naast zijn/haar uitkering ook huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget, dan is er tijdens de periode in de bijstand veelal geen recht op deze toeslagen of het kindgebonden budget. Als hierdoor de kosten van zorg, wonen of kinderen niet meer betaald kunnen worden, dan kan betrokkene UWV/SVB verzoeken de boete op een andere manier met de uitkering te verrekenen. UWV/SVB zal dan niet de uitkering verlagen tot nul euro, maar zorgen dat naast de bijstandsuitkering een aanvullend bedrag ter beschikking wordt gesteld voor zorg, wonen of de kinderen. Op deze manier vindt er compensatie plaats voor het wegvallen van het recht op huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget. De boete wordt nog wel volledig verrekend, alleen over een langere periode. UWV/SVB bepaalt op basis van de situatie of betrokkene hiervoor in aanmerking komt.

Uitkeringsgerechtigden kunnen contact opnemen met het UWV/SVB om te informeren of ze hiervoor in aanmerking komen. Bovenstaande kan ook gelden voor mensen met een IOAW of IOAZ uitkering. In dat geval loopt de vrijlating via de gemeente.

5. Terugwerkende kracht bij verlening van langdurigheidstoeslag

Per 1 juli 2013 heeft er een wijziging plaatsgevonden van de wettelijke regeling van de langdurigheidstoeslag. De wijziging houdt in dat bij het verlenen van de langdurigheidstoeslag als hoofdregel geldt dat de langdurigheidstoeslag niet eerder ingaat dan vanaf de datum dat deze is aangevraagd. Vóór deze wijziging gold als ingangsdatum van de langdurigheidstoeslag de peildatum waarop de betreffende persoon langdurig een laag inkomen heeft en geen in aanmerking te nemen vermogen heeft. Deze wijziging is opgenomen in de Verzamelwet 2013, kamerstuk 33556.

Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoeslag gedecentraliseerd aan gemeenten. Daarmee is de langdurigheidstoeslag een bijzondere vorm van categoriale bijzondere bijstand geworden. Met de genoemde wetswijziging van de langdurigheidstoeslag sluit de hoofdregel inzake de ingangsdatum van deze toeslag naadloos aan bij die voor de overige vormen van (algemene en bijzondere) bijstand. In dit kader is het van belang dat de gemeenten - volgens vaste rechtspraak - de bevoegdheid hebben om van de genoemde hoofdregel af te wijken wanneer de individuele omstandigheden van de belanghebbende dat rechtvaardigen.

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

6. Toelichting begrip 'notoire wanbetalers' uit de Invorderingswet 1990

Volgens signalen ontvangen door de [Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden \(LOSR\)](#) passen gemeenten en waterschappen hun bevoegdheid vanuit de Invorderingswet 1990, om een lagere beslagvrije voet toe te passen voor 'notoire wanbetalers', standaard en onterecht toe. In reactie hierop is in de [antwoorden op Kamervragen](#) van het lid Karabulut toegezegd gemeenten te wijzen op de juiste interpretatie van het in de wet opgenomen begrip notoire wanbetalers.

De Invorderingswet 1990 stelt dat mensen die niet willen betalen, maar dat wel zouden kunnen of wie het niet betalen anderszins kan worden verweten, aangemerkt worden als 'notoire wanbetaler'.

Belastingadministraties mogen bij de notoire wanbetalers invorderen tot een beslagvrije voet van 81% van de bijstandnorm. Het begrip 'notoire wanbetalers' verwijst nadrukkelijk niet naar mensen die wel willen, maar niet kunnen betalen. Bij deze mensen mag geen lagere beslagvrije voet gehanteerd worden.

Overigens blijkt uit een uitgebreide inventarisatie onder 68 gemeenten dat de door de LOSR geschetste situatie geen gemeengoed is. Gemeenten geven aan dat er maar beperkt gebruik gemaakt wordt van het toepassen van een lagere beslagvrije voet voor 'notoire wanbetalers'. Wanneer er dan toch gebruik van gemaakt wordt, dan wordt dat per individueel geval bekeken.

Het kabinet vindt handhaving van de wettelijke beslagvrije voet noodzakelijk. De beslagvrije voet stelt mensen met schulden immers in staat om in hun levensonderhoud te voorzien. Gemeenten worden daarom opgeroepen de criteria binnen de Invorderingswet 1990 (art. 19, tweede lid, Invorderingswet 1990, uit te voeren volgens de beleidsregels als vermeld in de art. 19.1.6. en 19.1.7. van de Leidraad Invordering 2008) goed te hanteren en te voorkomen dat iemand onterecht geconfronteerd wordt met een lagere beslagvrije voet.

7. Bijzondere bijstand en kosten bewindvoering

Naar aanleiding van het debat d.d.12 maart 2013 dat de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie met de Tweede Kamer over de Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap¹, en naar aanleiding van de vragen over bewindvoering en bijzondere bijstand van Kamerleden Kerstens en Kuzu (PvdA)² en Van Weyenberg (D66)³ wordt de problematiek inzake de verlening van bijzondere bijstand voor de kosten van onderbewindstelling nogmaals onder uw aandacht gebracht.

¹ Handelingen, TK 2012-2013, 60.

² Aanhangsel Handelingen, TK 2012-2013, nr. 2640.

³ Aanhangsel Handelingen, TK 2012-2013, nr. 2639.

Onderbewindstelling houdt in dat de goederen van een persoon die niet in staat is zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen, worden beheerd door een door de kantonrechter benoemde bewindvoerder. De kantonrechter stelt tevens de beloning van de bewindvoerder vast. In de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep d.d. 9 november 2010, LJN: BO4439, 08/6936 Wwb, heeft de CRvB geoordeeld dat met de goedkeuring door de kantonrechter van de tarieven van de bewindvoerder, de beloning van de bewindvoerder is vastgesteld conform de wet. Gelet op de onderbewindstelling zijn de kosten van de beloning voor de bewindvoering noodzakelijk en vloeien deze voort uit de bijzondere individuele omstandigheden van betrokkene. Dit laat onverlet dat bij twijfel door de gemeente een onderzoek kan worden ingesteld om te verifiëren of de bij de bewindvoering betrokken werkzaamheden daadwerkelijk zijn verricht en of de kosten waarvoor bijzondere bijstand wordt aangevraagd daadwerkelijk zijn gemaakt. U wordt verzocht om met het voorgaande rekening te houden bij de aanpak van de schuldenproblematiek en de verlening van bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering.

**Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving**
Afdeling Ontwikkeling en
Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

Het wetsvoorstel wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap, dat wijzigingen bevat die voor gemeenten van belang kunnen zijn, is op 15 oktober jl. door de Eerste Kamer aanvaard. De Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap kan daarmee op 1 januari 2014 in werking treden.

Naast een bewind dat wordt ingesteld wegens de geestelijke of lichamelijke toestand van de betrokkene, zal ook een bewind wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden kunnen worden ingesteld. Deze 'schuldenbewinden' zullen in het curatele- en bewindregister worden aangetekend. Uitgangspunt van het wetsvoorstel is dat een beschermingsmaatregel passend is. Dat wil zeggen niet verder ingrijpt dan noodzakelijk is, en de zelfredzaamheid van personen zoveel mogelijk bevordert. Wanneer een persoon met problematische schulden zich meldt bij de gemeente, kan de gemeente er voor zorgen dat de vraag naar beschermingsbewind wordt beperkt door een goede uitvoering van haar integrale schuldhulpverleningbeleid. Indien de minnelijke schuldhulpverlening niet het aangewezen instrument is kan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokken persoon woont op basis van het eerdergenoemde wetsvoorstel een verzoek indienen tot instelling van een beschermingsbewind wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden. Het college kan ook een verzoek indienen tot opheffing van het bewind. Dit leidt ertoe dat de gemeente het gemeentelijke beleid op dit terrein deel kan laten uitmaken van het integrale beleid op andere beleidsterreinen, zoals met betrekking tot re-integratie, schuldhulpverlening en de Wwb.

Het afgelopen half jaar zijn veel signalen binnengekomen van partijen waaronder de VNG en Divosa, alsmede van afzonderlijke gemeenten, dat het beroep op de bijzondere bijstand voor de vergoeding van beschermingsbewind in de afgelopen jaren is gestegen. Naar aanleiding hiervan zal Stimulansz in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de ontwikkeling van de kosten voor beschermingsbewind uit de bijzondere bijstand in de periode 2008 t/m 2012 (zo mogelijk 2013) analyseren. De resultaten van het onderzoek brengen de situatie omtrent dit onderwerp in Nederland in kaart, zodat

inzicht in de feiten wordt verkregen. Het onderzoek wordt rond het einde van dit jaar afgerond.

8. 'Armoede- en schuldenestafette' 14-21 oktober; leren van elkaar

Van 14 tot en met zaterdag 19 oktober heb ik tal van initiatieven in het land bezocht tijdens een 'armoede- en schuldenestafette'. De estafette had tot doel om door 'leren van elkaar' te komen tot een verdere versterking van de samenwerking bij de armoede- en schuldenaanpak. Ik wil dat het taboe rond armoede wordt doorbroken en dat mensen bij dreigende schulden direct hulp zoeken. Het kabinet heeft extra geld uitgetrokken om armoede- en schuldenproblematiek aan te pakken. Dit jaar gaat het om € 20 miljoen, volgend jaar om € 80 miljoen en vanaf 2015 is € 100 miljoen extra beschikbaar. Ik heb gemeenten en maatschappelijke organisaties gevraagd mij te laten weten waar ik tijdens de estafette zeker niet aan voorbij mocht gaan. De initiatieven beslaan een breed spectrum van de strijd tegen armoede en schulden: preventie van armoede, het vergroten van de maatschappelijke participatie van kinderen (bijvoorbeeld dat elk kind kan sporten) en het tegengaan van schulden onder bijvoorbeeld jongeren. De initiatieven en goede voorbeelden staan op www.effectiefarmoedebeleid.nl. Met eventuele vragen over de estafette kunt u contact opnemen met Mark van den Einde van het ministerie van SZW (mvdeinde@minszw.nl).

9. Woningbezitters versus huurders bij de schuldhulpverlening

De woningbezitter is een doelgroep die aanvankelijk slechts in beperkte mate in beeld kwam bij de schuldhulpverlening. Maar dit is veranderd, ook zij vragen nu hulp bij schuldsituaties. Tijdens het AO Armoede en Schulden van 19 juni 2013 heeft Kamerlid Potters (VVD) mij gevraagd welke verschillen er bestaan in de schuldhulpverlening tussen mensen met een huurwoning en woningbezitters. Met zowel de Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (de NVVK) als de Vereniging Eigen Huis is hier inmiddels over gesproken.

Schuldhulpverlening is erop gericht om binnen een afzienbare termijn een financieel stabiele situatie te creëren. Woningbezitters verlangen specifieke advisering op financieel vlak, met kennis van zaken over de diverse facetten van het bezit van een eigen woning. Van de schuldhulpverlener vraagt dit om verdieping van de reeds aanwezige kennis. De woningbezitter kan daarnaast minder flexibel en daardoor kwetsbaarder zijn, in vergelijking met de huurder. Huurders hebben meerdere mogelijkheden om op korte termijn de tering naar de nering te zetten, zoals verhuizen naar een goedkopere woning of huurtoeslag aanvragen wanneer zij daar recht op hebben. Voor woningbezitters is verkoop binnen de huidige woningmarkt vaak niet snel te realiseren en de kans op een restschuld is reëel. Andere veranderingen, zoals een echtscheiding of een inkomstendaling, zijn hierdoor voor een woningbezitter moeilijker op te vangen.

Gelukkig heeft deze problematiek volop de aandacht in het veld.

Van oudsher bestaan er contacten tussen schuldhulpverlening en woningbouwcorporaties. Met hypotheekverstrekkers moet deze verbinding nog groeien. Zowel landelijk als lokaal zijn er reeds verschillende initiatieven ontwikkeld om de samenwerking tussen betrokken partijen ten aanzien van eigenwoningbezit in deze problematiek te verbeteren. Ik wils in dat kader ook op het mede door

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

mij gefinancierde Schakel!-project waarin de branchevereniging NVVK en de grootste hypotheekverstrekkers samenwerken om de hulpverlening aan de groep huizenbezitters te verbeteren. Daarnaast ben ik ook van plan subsidie te verlenen aan de NVVK om een brede aanpak voor huizenbezitters met financiële problemen te ontwikkelen.

Het is van belang dat, ondanks de complexiteit, gemeenten zich inzetten om de groeiende groep woningbezitters die zich melden bij schuldhulpverlening te helpen. De eerste resultaten van de samenwerking tussen schuldhulpverlening en hypotheekverstrekkers in het Schakel! project tonen aan dat via maatwerk goede resultaten voor woningbezitters kunnen worden bereikt. Ook andere hypotheekverstrekkers hebben belangstelling hiervoor getoond. Het project is dan ook een eerste stap om gemeenten te helpen de schuldhulpverlening aan woningbezitters beter vorm te geven.

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

10. Fonds voor Urgente Noden

Veel maatschappelijke organisaties leveren een belangrijke bijdrage aan het voorkomen en tegengaan van armoede- en schuldenproblematiek. Door samen te werken met deze partijen kunnen gemeenten komen tot een effectievere aanpak van deze problematiek. Een mooi voorbeeld hiervan is de Stichting Urgente Noden, een Noodfonds (een samenwerkingsorganisatie van gemeenten, professionele hulpverleners en fondsen/donateurs) dat op verzoek van hulpverleners in urgente situaties door middel van maatwerk noodhulp biedt aan mensen. Het gaat daarbij om incidentele financiële hulp waarvoor geen voorliggende voorziening beschikbaar is. In verschillende gemeenten is een dergelijk noodhulpbureau/fonds reeds actief, zoals bijvoorbeeld in Amsterdam, Den Haag, Uithoorn als ook in de provincie Friesland. Zo'n Noodfonds wordt grotendeels privaat (uit fondsen en giften) gefinancierd, waarbij de gemeente de bureaukosten voor haar rekening neemt. Gemeenten worden opgeroepen na te gaan of een Noodfonds van toegevoegde waarde zou kunnen zijn voor hun huidige armoede- en schuldeninstrumentarium en dit dan ook te faciliteren. De Stichting Urgente Noden Nederland (SUN Nederland; www.urgentenoden.nl) heeft veel expertise en helpt lokale overheden en andere partijen bij het oprichten van een Noodfonds.

11. Tegemoetkoming schade slachtoffers seksueel misbruik Jeugdzorg en middeltoets Wet werk en bijstand (WWB)⁴

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft namens de regering twee regelingen opgesteld voor financiële tegemoetkoming in de geleden schade aan slachtoffers van seksueel misbruik in de jeugdzorg.⁵ Dit betreft het 'Statuut voor de buitengerechtelijke afhandeling van civiele vorderingen tot schadevergoeding in verband met seksueel misbruik in instellingen en pleeggezinnen' (het Statuut) en de 'Tijdelijke regeling uitkeringen seksueel misbruik minderjarigen in instellingen en pleeggezinnen' (de Tijdelijke regeling). Bij het Statuut stelt het slachtoffer de instelling of de pleegzorgorganisatie aansprakelijk onder wiens verantwoordelijkheid het

⁴ In de verzamelbrief van april 2013 was reeds een kort bericht hieromtrent opgenomen.

⁵ De regelingen zijn opgesteld naar aanleiding van de bevindingen van commissie-Samson die onafhankelijk onderzoek heeft gedaan naar seksueel misbruik van minderjarigen die onder verantwoordelijkheid van de overheid in instellingen of pleeggezinnen zijn geplaatst over de periode van 1945 tot 2012.

misbruik heeft plaatsgevonden. De hoogte van de schadevergoeding hangt af van de ernst van het misbruik. De vijf categorieën van schadevergoeding zijn: € 5.000, € 7.500, tussen de € 10.000 en € 20.000, € 25.000 en maximaal € 100.000.

De Tijdelijke regeling is voor slachtoffers die niemand kunnen of willen aanspreken op de geleden schade. De beschuldigde persoon en de instelling of pleegzorgorganisatie blijven bij deze regeling geheel buiten beeld. De uitkering wordt bepaald aan de hand van de aard en ernst van het misbruik en is een tegemoetkoming in de schade van het slachtoffer. De bedragen in deze regeling kunnen variëren van € 1.000 tot maximaal € 35.000 in zeer uitzonderlijke gevallen.

Gezien de aard van de schade en het karakter van de tegemoetkoming is besloten deze uit te zonderen van de middelentoets in de Wwb door de tegemoetkomingen op te nemen in de Regeling Wwb.

Met deze wijziging wordt geregeld dat uniform met de tegemoetkoming wordt omgegaan en wordt elke bijstandsgerechtigde die een dergelijke tegemoetkoming ontvangt door gemeenten op dezelfde wijze behandeld. Het Schadefonds Geweldsmisdrijven voert de regelingen vanaf september 2013 uit. Wanneer een financiële tegemoetkoming in de geleden schade is toegekend, ontvangt betrokkene hierover schriftelijk bericht van het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

12. Taalonderwijs en arbeidsmigranten

Een deel van de arbeidsmigranten komt hier tijdelijk werken en keert daarna weer terug naar het land van herkomst. Een ander deel blijft hier langer of vestigt zich permanent. Vanuit zelfredzaamheid en participeren in de Nederlandse samenleving is het van belang dat zeker arbeidsmigranten die hier (langer) blijven, de Nederlandse taal leren. Verschillende gemeenten bieden (specifiek op EU arbeidsmigranten gerichte) taalprogramma's aan tegen geen of lage kosten. Voorbeelden vindt u [hier](#).

Vanuit werkperspectief is het belangrijk dat alle arbeidsmigranten tot op zekere hoogte de Nederlandse taal beheersen. Alleen al vanwege veiligheid. Een betere taalbeheersing biedt voordelen voor werknemer én werkgever, foutenreductie, inzetbaarheid op andere plekken in het bedrijf, contacten binnen en buiten het bedrijf, lager ziekteverzuim en de mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen (zoals een vakopleiding). Meer informatie over taal op de werkvloer vindt u [hier](#).

13. Brochure "Nieuw in Nederland Europese arbeidsmigranten"

De brochure "Nieuw in Nederland Europese arbeidsmigranten" is geactualiseerd. Het is van belang dat nieuwkomers snel hun weg vinden in de Nederlandse samenleving. Deze brochure helpt hen hierbij. In de brochure is brede basisinformatie voor arbeidsmigranten opgenomen voor de eerste maanden in Nederland. Hierbij moet u denken aan informatie over rechten en plichten, wonen, werken, belastingen, inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA), gezondheidszorg en instroom in scholen. In de brochure wordt voor meer gedetailleerde informatie verwezen naar de websites van de diverse departementen en uitvoeringsorganisaties.

De brochure is beschikbaar in verschillende Europese talen en kan gedownload worden vanaf de sites www.nieuwinnl.nl en www.newinthenetherlands.nl. Arbeidsmigranten krijgen deze brochure

uitgereikt bij aanvraag van een sofinummer bij de Belastingdienst, of bij inschrijving als niet-ingezetene (vanaf 2014). De brochure vindt u [hier](#).

14. IJkpunten voor gemeenten

In juli 2013 is de vernieuwde Kernkaart Werk en Bijstand door BKWI van start gegaan op www.kernkaart.nl. De vernieuwde Kernkaart is de invulling van de toezegging van voormalig staatssecretaris De Krom om een ijkpunt/benchmark voor gemeenten te verbeteren, waardoor er meer openheid en transparantie ontstaat ten aanzien van de prestaties van gemeenten bij het terugdringen van hun bijstandsbestand.

De vernieuwde Kernkaart fungeert als ijkpunt voor gemeenten, omdat de prestaties van gemeenten als relatieve indicator worden gepresenteerd. Tevens worden standaard relevante referentiegemeenten getoond. Een begeleidingsgroep waaraan Divosa en individuele gemeenten deelnemen heeft de bouw van de applicatie begeleid en zal ieder jaar adviseren over de indicatorenset.

De kernkaart is gevuld met indicatoren voor de bijstand, re-integratie, Wsw en budgettaire gegevens.

De Kernkaart bevat alleen zogenaamde output- en outcome-indicatoren. Het is belangrijk dat gemeenten ook hun bedrijfsvoering kunnen vergelijken. Dat kan bijvoorbeeld door deelname aan de [Benchmark Werk en Inkomen](#) van Divosa, die sinds april jl. de oude benchmarks Wwb en Re-integratie vervangt.

15. Kansen onderkant arbeidsmarkt door terughalen productiewerk

Onlangs zijn er in de media diverse voorbeelden verschenen van 'reshoring', oftewel terughalen van productiewerk, meestal uit lagelonenlanden. Hogere transportkosten door een hogere olieprijs en stijgende lonen in lagelonenlanden zijn veel genoemde redenen om werk terug te halen. Maar werkgevers spreken ook vaak van moeizaam management door taal- en cultuurverschillen en te weinig grip op kwaliteit.

Reshoring biedt kansen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt, omdat deze vaak zijn aangewezen op laaggeschoold werk. Gemeenten kunnen een bijdrage leveren aan deze nieuwe trend, o.a. door werkgevers te wijzen op de mogelijkheden om arbeidsgehandicapten tegen lagere loonkosten in dienst te nemen. Daarnaast verdient het aanbeveling om bedrijven te adviseren om breder te denken dan louter de loonkosten in een land, als het gaat om de keuze voor een vestigingsplaats. Er lopen initiatieven in Nederland om een 'total costs of ownership'-model te ontwikkelen, waarin niet alleen de loonkosten, maar ook de indirecte en verborgen kosten, zoals transportkosten, nalevingskosten, de wisselkoers, economische stabiliteit, arbeidsomstandigheden en de mate van arbeidsrust worden betrokken. Bedrijven kunnen voor advies over investeringen in Nederland of plannen om bedrijfsactiviteit terug te halen naar Nederland terecht bij het Agentschap NL (www.antwoordvoorbedrijven.nl).

Ook gemeenten en ideële organisaties kunnen in voorkomende gevallen nagaan of de overwegingen om productiewerk naar het buitenland te verplaatsen nog steeds gelden.

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

16. Ontheffing van arbeids- en re-integratieverplichtingen

De Inspectie SZW heeft onderzoek verricht naar het ontheffingsbeleid van gemeenten ten aanzien van de arbeids- en/of re-integratieverplichting in de Wwb. De bevindingen van de Inspectie zijn gepresenteerd in het rapport "De invloed van ontheffingen op de arbeidsparticipatie van Wwb'ers". Het onderzoek is in september aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. Het rapport van de Inspectie SZW vindt u [hier](#).

**Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving**
Afdeling Ontwikkeling en
Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

Informeel ontheffingen zijn niet wenselijk

In het onderzoek van Inspectie SZW kwam naar voren dat er sprake is van 'informele ontheffingen' van de arbeids- en/of re-integratieverplichting. Bij een dergelijke ontheffing wordt geen beschikking afgegeven en vindt geen registratie plaats. Betrokkenen worden "met rust" gelaten. Dit is een zorgelijke constatering. Gemeenten nemen in deze situaties onvoldoende hun verantwoordelijkheid, hetzij om deze mensen te begeleiden naar en te stimuleren tot werk, hetzij om te onderzoeken of er sprake is van een reden om deze mensen in individuele gevallen tijdelijk te ontheffen van de arbeidsplicht en/of van re-integratieverplichtingen.

Het is belangrijk dat een gemeente zorgvuldig onderzoekt of er in een individueel geval sprake is van een dringende reden om te besluiten tot een ontheffing van de arbeidsverplichting in het kader van de Wwb. Verder is het belangrijk dat betrokkene over het besluit een beschikking ontvangt en dat daarbij ook beoordeeld wordt of betrokkene een ontheffing van de re-integratieverplichting moet krijgen. Mocht de betrokkene het met de beslissing niet eens zijn dan geeft deze procedure hem/haar de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen en eventueel in beroep te gaan. Formele ontheffingen worden geregistreerd, waardoor de ontwikkeling kan worden gevolgd en bijgestuurd. Daartoe is het van belang dat aan ontheffingen formele besluitvorming ten grondslag ligt.

Vastleggen van het gemeentelijk beleid en kwaliteitscontroles zijn hard nodig

Waar het gaat om het verlenen van een ontheffing van de arbeids- en/of re-integratieverplichting moet worden geconstateerd dat de meeste gemeenten geen beleid hebben ontwikkeld op dit punt. Bij de gemeenten die wel beleid hebben ontwikkeld, ontbreekt diepgang. Klantmanagers krijgen onvoldoende sturing. Inhoudelijke kwaliteitscontroles ontbreken. Het is van belang, dat gemeenten hun beleid vastleggen en dat zij beschikken over een kwaliteitssysteem om de eenduidigheid en kwaliteit van de uitvoering te bewaken.

Aanscherping ontheffing arbeids- en re-integratieplicht in Regeerakkoord

Er blijken gemeenten te zijn met als beleid dat ontheffingen worden verleend aan mensen vanaf 57½ jaar die tevens een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Gemeenten merken daarover op dat zij gedwongen zijn strategische keuzes te maken als gevolg van het oplopend aantal bijstandsgerechtigden, schaarser wordende middelen en een moeilijke arbeidsmarkt. Het categoriaal uitzonderen van de arbeids- en/of re-integratieverplichtingen van groepen bijstandsgerechtigden op basis van leeftijd is in strijd met de wet, die alleen tijdelijke ontheffingen toestaat in individuele gevallen om dringende redenen. Gemeenten dienen hun beleid aan te passen en te handelen binnen de huidige wettelijke kaders.

In het Regeerakkoord is daarnaast afgesproken het activerende karakter van de bijstand te vergroten. Besloten is dit te doen door middel van het afschaffen van de mogelijkheid tot categoriale ontheffingen. Een uitzondering is gemaakt voor de categorie mensen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is. Voor het overige zullen alleen nog individuele en tijdelijke ontheffingen van de arbeidsplicht mogelijk zijn. Gemeenten kunnen binnen het huidige wettelijk kader al inspelen op deze voornemens.

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

17. Regionale aanpak jeugdwerkloosheid

De regionale aanpak van jeugdwerkloosheid is van start gegaan na bestuurlijke afstemming van de plannen van aanpak van de 35 arbeidsmarktregio's en bekrachtiging in een convenant tussen de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de verantwoordelijke wethouders van de centrumgemeenten. De arbeidsmarktregio's hadden deze plannen ingediend om in aanmerking te komen voor een deel van de beschikbare € 25 miljoen voor het voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid in de regio. De middelen zijn aan de centrumgemeenten beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering; zie de [Septembercirculaire](#) van 17 september 2013. Meer informatie over de regionale aanpak van jeugdwerkloosheid is te vinden op de website van de [Programmaraad](#).

Daarnaast wordt € 30 miljoen extra beschikbaar gesteld aan de centrumgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Dit geld is vrijgemaakt uit het Europees Sociaal Fonds (ESF 2007-2013). Het besluit is 22 oktober gepubliceerd in de Staatscourant. Gemeenten kunnen van 2 december 2013 tot 17 januari 2014, 17.00 uur een aanvraag indienen bij het Agentschap SZW. Meer informatie over de regeling is te vinden op de website van het [Agentschap SZW](#).

18. Bijdrage in voorbereidingskosten ESF-programma 2014-2020

In het kader van de nieuwe ESF-programmaperiode 2014-2020 zullen centrumgemeenten namens de arbeidsmarktregio's optreden als aanvrager van ESF-projecten. Deze centrumgemeente draagt namens de arbeidsmarktregio de eindverantwoordelijkheid voor het project. Deze coördinerende rol brengt opstart- en voorbereidingskosten met zich mee. Het ministerie van SZW stelt daarom eenmalig via de decembercirculaire gemeentefonds 2013 een bedrag van € 3,5 miljoen ter beschikking als bijdrage in deze kosten (€ 100.000 per centrumgemeente in de vorm van een decentralisatie-uitkering).

19. Programma Effectiviteit & Vakmanschap

In het programma Effectiviteit & Vakmanschap werken Divosa en VNG, ondersteund door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, samen aan vakmanschap bij sociale diensten ten aanzien van re-integratieactiviteiten. Vanuit dit programma biedt Divosa een *ambulant HR-Advies team*. Deze kan ingeroepen worden als je wilt sparren met professionals over een specifiek lokaal vraagstuk op het gebied van personeel en organisatie, zoals veranderen, mobiliteit of andere HR-thema's. Ons doel is het vakmanschap en de positie van de HRD'er binnen de sociale dienst en het sw-bedrijf te versterken. Het team komt naar u toe. Informatie bij Chris Goosen, procesmanager bij Divosa: cgoosen@divosa.nl en op de website van Divosa [hier](#).

20 . Stage of werk

De Tweede Kamer heeft recentelijk vragen gesteld over de minimaal vereiste beloning van jongeren die na afronding van hun studie als stagiair in een bedrijf aan de slag gaan. Deze vragen zijn op 28 oktober 2013 beantwoord ([Kamervragen](#) (Aanhangsel), 2013-2014, 339, dd 28-10-2013). Kernpunt is de vraag of daadwerkelijk sprake is van een stage of dat het in feite gaat om werken (op basis van een arbeids-overeenkomst waarbij de Wet minimumloon en vakantiebijslag van toepassing is). Het is uiteindelijk de feitelijke situatie die bepalend is voor de vraag of sprake is van een stage of niet. Gemeenten hebben in het kader van hun re-integratie-instrumenten Wwb en ook bij de aanpak van jeugdwerkloosheid (bijvoorbeeld de Startersbeurs) regelmatig te maken met dit vraagstuk. Het is belangrijk dat gemeenten de belanghebbende en het bedrijf waar de persoon stage gaat lopen of werken hierover goed informeert en aangeeft wat wel en wat niet kan. De bijlage bij deze verzamelbrief biedt daarvoor een nuttig overzicht.

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

21. Eenmalige uitkering regeling ereschulden en middelentoets Wwb

Het Ministerie van Defensie is eind 2012 gestart met het uitkeren van een bijzondere uitkering op grond van de Regeling Ereschulden. Deze regeling voorziet in een eenmalige bijzondere uitkering aan veteranen bij wie ten gevolge van de inzet tijdens oorlogsomstandigheden of een crisisbeheersingsoperatie invaliditeit met diensverband is vastgesteld. De bijzondere uitkering geldt als erkenning van hetgeen de militair is overkomen en tevens als een manier om (deels) compensatie te bieden voor schade en letsel. Ongeveer 2500 personen krijgen recht op de eenmalige uitkering, die minimaal € 6.250 en maximaal € 125.000 kan bedragen. In overeenstemming met de al eerder uitgezonderde eenmalige uitkering ingevolge [Uitkeringswet tegemoetkoming twee tot vijfjarige diensttijd veteranen](#) van de middelentoets in de Wwb, heb ik besloten de Regeling Ereschulden met terugwerkende kracht ook uit te zonderen van de middelentoets in de Wwb. De Regeling Wwb zal hierop zo spoedig mogelijk worden aangepast. Zodra de Regeling Wwb is aangepast, zal dit op het Gemeenteloket en via de Verzamelbrief kenbaar worden gemaakt. Dan zal ook duidelijk zijn vanaf welke datum de bijzondere uitkering met terugwerkende kracht is uitgezonderd van de middelentoets.

22. Bestuurskracht gemeenten werk en inkomen

De toezichtsbevindingen over de laatste twee en een half jaar zijn voor de Inspectie SZW aanleiding om een signaal af te geven over de wijze waarop gemeenten invulling geven aan hun verantwoordelijkheid op het terrein van werk en inkomen. Dit signaal, dat is afgegeven mede in het licht van de komende decentralisaties, vindt u [hier](#). De Inspectie SZW stelt vast dat veel gemeenten niet de prestaties leveren die van ze mogen worden verwacht. Er is op de werkvloer sprake van een grote mate van autonomie, vaak zonder aansturing of verantwoording op inhoud en resultaat.

Dit zijn stevige constatering. Zoals ook gesteld in mijn brief van 8 november jl. aan de Eerste- en Tweede Kamer acht ik het van zeer groot belang dat gemeenten dit signaal met grote inzet oppakken.

Beleidsvrijheid komt pas goed tot haar recht als gemeentebesturen beschikken over de noodzakelijke informatie om aan te sturen en gemeenteraden invulling geven aan hun controlerende rol. Voor gemeenteraden is het van belang dat zij zich voorbereiden op (uitbreiding van) hun controlerende taak. Gemeenten worden daartoe gefaciliteerd, zowel door het Rijk als door ondermeer VNG, Divosa en Cedris. Zowel onze aanjagers van de Programmaraad als de ambassadeurs van collega minister Plasterk trekken het land in om de problemen te signaleren teneinde het mogelijk te maken de ondersteuning hierop aan te passen. De invoering van de Participatiewet krijgt een eigen ondersteuningstraject van VNG, Divosa, Cedris en UWV, gefaciliteerd door mijn ministerie. SZW ondersteunt daarnaast het programma van Divosa om het bereik van benchmarking en benchlearning te vergroten.

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving
Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum
19 december 2013

Onze referentie
2013-0000146313

Dit alles laat onverlet dat er al heel veel gebeurt bij gemeenten. Maar juist omdat er zoveel afkomt op gemeenten is het van groot belang dat gemeenten de kritische signalen oppakken en er alles aan doen om goed voorbereid 2015 in te gaan. Juist dan is er een beroep op managers en bestuurders dat zij een goede aansturing realiseren en aansturen op een professionele uitvoering met innovatieve vakmensen die van elkaar leren en hun handelen baseren op breed gedeelde inzichten in effectieve werkwijzen. Derhalve verzoek ik u het signaal goed te lezen, de noodzakelijke maatregelen te nemen en daarbij de geboden ondersteuning te benutten.

23. Beveiliging Suwinet Gemeenten

In het rapport 'De burger bediend in 2013' gaat de Inspectie SZW in op de uitkomsten van onderzoek naar de beveiliging van Suwinet bij gemeenten. De uitkomsten van dit onderzoek zijn ernstig.

De Inspectie SZW heeft geconstateerd dat slechts 4% van de gemeenten bij het gebruik van Suwinet voldoende maatregelen heeft getroffen om de vertrouwelijkheid van uitgewisselde gegevens te waarborgen. 13% van de gemeenten voldoet aan geen van de onderzochte normen. Door 16% van de onderzochte gemeenten zijn gegevens van bekende Nederlanders geraadpleegd.

Het rapport 'De burger bediend in 2013' vindt u [hier](#).

De individuele scores van de 80 onderzochte gemeenten vindt u [hier](#).^[1]

Met de VNG heb ik inmiddels afgesproken dat wordt toegewerkt naar een zorgvuldig gebruik van de via Suwinet uitgewisselde gegevens door gemeenten en dat uiterlijk eind 2014 de informatiebeveiliging van Suwinet structureel op orde is. De VNG is inmiddels een campagne gestart om gemeenten te ondersteunen. Meer informatie daarover vindt u [hier](#).

Ik zal alle colleges van burgemeester en wethouders in Nederland aanschrijven en hen vragen om direct na te gaan of zij voldoen aan de zeven normen waar de Inspectie SZW het oordeel op heeft gebaseerd. Indien niet wordt voldaan aan één of meerdere normen dan verwacht ik

---

^[1] Omdat de door de Inspectie aselect getrokken steekproef uit het totaal van gemeenten representatief is voor het geheel, mag dit cijfer worden doorvertaald naar het geheel van alle gemeenten.

dat er direct maatregelen worden getroffen. In een brief aan de gemeenteraden roep ik hen op om transparantie over de stand van zaken beveiliging Suwinet van het college van B&W te eisen.

Een aantal gemeenten pleit voor het uitbreiden van het gebruik van Suwinet. Gezien de bevindingen van de Inspectie SZW is dat voorlopig niet aan de orde.

Gezien de ernst van de conclusies van de Inspectie SZW heb ik het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) geïnformeerd over de resultaten. Het CBP heeft de mogelijkheid handhavend op te treden indien gemeenten niet voldoen aan de vereisten van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Tot slot laat ik onderzoeken of een escalatieprotocol naar een tijdelijke opschorting van het leveren van gegevens aan gemeenten via Suwinet een passende maatregel kan zijn om een zorgvuldig gegevensgebruik af te dwingen.

Aan de Inspectie SZW heb ik gevraagd om in de eerste helft van 2015 te onderzoeken of de informatiebeveiliging van Suwinet bij gemeenten daadwerkelijk structureel is verbeterd.

**Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving**

Afdeling Ontwikkeling en
Samenwerking SUWI

Datum

19 december 2013

Onze referentie

2013-0000146313

Bijlage: Stage of werk

Wanneer is sprake van een stage?

Er is sprake van een stage als men binnen een werkomgeving activiteiten verricht waarbij het leeraspect centraal staat. Voor het verrichten van een stage is het van essentieel belang dat de werkzaamheden van een stagiair zich duidelijk onderscheiden ten opzichte van die van een 'gewone werknemer'. De werkzaamheden van een gewone werknemer zijn hoofdzakelijk van productieve aard, gericht op het maken van omzet, winst of het behalen van doelen (etc.).

Een aantal kenmerkende criteria van een stage zijn:

- er is sprake van een schriftelijke stage overeenkomst met begin- en einddatum;
- er is een duidelijk leerplan waarin de beoogde leerdoelen concreet benoemd zijn;
- inzichtelijk kan worden gemaakt of en hoe de leerdoelen zijn of worden bereikt;
- de begeleiding van de stagiair moet gericht zijn op het leeraspect en niet op het behalen van productie. Er is voorzien in evaluatiemomenten;
- de stagiair bezet een additionele plaats en neemt dus geen plaats in die normaliter door een werknemer wordt bezet;

Van belang is dat de feitelijke situatie en de daadwerkelijk uitgevoerde taken bepalend zijn voor het oordeel of sprake is van een stage.

Welke beloning is minimaal vereist bij een stage?

Voor een stage geldt geen wettelijk vereiste minimumbeloning. Wel kan een cao afspraken bevatten over de beloning van stagiairs. Als de werkgever aangesloten is bij een van de cao-partijen of als de cao algemeen verbindend is verklaard, is de werkgever aan een eventueel in de cao opgenomen beloningsafspraken voor stagiairs gebonden.

Wanneer is geen sprake van een stage maar van werk?

Er is geen sprake van een stage als niet aan voormelde criteria wordt voldaan. Dan immers staat niet het leeraspect centraal, maar gaat het om werken. Juridisch gezien is dan sprake van een arbeidsovereenkomst en heeft betrokkene aanspraak op het wettelijk minimumloon en de wettelijke minimumvakantiebijslag. Ook het 'opdoen van werkervaring' of een inwerkperiode worden beschouwd als werk.

Welke beloning is minimaal vereist bij werk?

Als sprake is van werk (juridisch gelijk te stellen aan het aanwezig zijn van een arbeidsovereenkomst) is de Wml van toepassing en heeft betrokkene jegens zijn werkgever aanspraak op het wettelijk minimumloon en de wettelijke minimumvakantiebijslag. Als de werkgever aangesloten is bij een van de cao-partijen of als de cao algemeen verbindend is verklaard, is de werkgever aan een in de cao opgenomen beloningsafspraken gebonden.

Handhaving

De Inspectie SZW handhaaft de arbeidswetgeving waaronder de Wml. Voormelde criteria bieden voor de Inspectie een leidraad om te beoordelen of sprake is van een stage of niet. Het gaat daarbij om de feitelijk aangetroffen omstandigheden en de daadwerkelijk uitgevoerde

Directie Uitvoeringsbeleid en Naleving

Afdeling Ontwikkeling en Samenwerking SUWI

Datum

19 december 2013

Onze referentie

2013-0000146313

taken en niet om hetgeen vooraf overeengekomen is met de werkgever. Is de Inspectie van oordeel dat het om een stage gaat, dan geldt geen wettelijke beloningsvereiste. Als géén sprake is van een stage zal de Inspectie nagaan of de beloning ten minste het wettelijk minimumloon bedraagt. Als dat niet het geval is krijgt de werkgever een waarschuwing of een boete wegens onderbetaling en moet hij de achterstallige beloning binnen 4 weken nabetalen op straffe van een dwangsom. Het boetebedrag is afhankelijk van de mate en duur van onderbetaling en kan oplopen tot € 12.000 per werknemer.

**Directie Uitvoeringsbeleid
en Naleving**

Afdeling Ontwikkeling en
Samenwerking SUWI

Datum

19 december 2013

Onze referentie

2013-0000146313